

Pred posvetom o statutih delovnih organizacij

Prešibko sodelovanje neposrednih proizvajavcev

Ali bo bližnji posvet o statutih delovnih organizacij v tržiški občini po-
spešil dosedanje dokaj šibke priprave — V aktivno delo bi morali priteg-
niti več neposrednih proizvajavcev

V prvi polovici tega tedna bo na pobudo občinskega sindikalnega sveta Trzin tu širše posvetovanje, na katerem bodo člani plenuma ObSS, predsedniki delavskih svetov, sekretarji osnovnih organizacij oziroma tovarniških komitejev ZK, predsedniki sindikalnih podružnic, člani IO SZDL in predsedniki mladinskih komitejev razpravljali o stanju in nadaljnjem delu glede izdelave statutov delovnih organizacij. Da je takšno posvetovanje, ki naj bi pospešilo vsebinske in tehnične priprave za sestavo statutov, nujno potrebno, povedo ugotovitve posebne komisije ObSS Trzin, ki je obiskala tržiška podjetja in se tamkaj razgovarjala, kakšen odnos imajo v delovnem kolektivu do izdelave statuta in na kakšne težave so že naleteli oziroma še bodo.

Vsekakor — ugotovitve komisije niso razveseljive, da ne rečemo skoraj porazne (pristojni po obci-

nah ugotavljajo, da isto velja tudi za ostale gorenjske komune). Izmed tržiških podjetij je namreč le nekako osem delovnih organizacij, ki imajo v zvezi s statutom že nekaj narejenega. Posamezna poglavja statuta namreč že imajo v podjetjih Peko, Lepenka, Komunalno podjetje in BPT. Nekako v naslednjo skupino pa sodijo Novogradnja, ZLIT in trgovski podjetji Preskrba in Ljubelj. V teh podjetjih so ustanovili komisije, ki so si razdelile delo in izdelale določene teze. Dosti naprej pa tudi tam niso prišli.

Ostala podjetja so seveda še na slabšem. Za takšno situacijo imajo več izgovorov. Zlasti so si enotni v tem, da so imeli zaradi priprav na sedemletni plan in zaradi periodičnih obračunov premalo časa. Na splošno za vsa podjetja pa velja, da so se pripravili na izdelavo statuta omejile preveč na ožek krog ljudi in da v te priprave niso znali pritegniti neposrednih

proizvajavcev. Tako so se z izdelavo statuta pretežno ukvarjali le tisti iz administrativnih služb. Razumljivo je sicer, da neposredni proizvajavec res ne bo sam pisal določenih poglavij statuta, k njegovi vsebinski obdelavi pa bo nedvomno ogromno prispeval. Končno pa je slednje utemeljevanje skoraj nesmiselno, saj je vendar splošno znano, da prav ti neposredni proizvajavci v delavskih svetih odločajo o vseh najpomembnejših vprašanjih v podjetju in da morajo zato imeti prvo besedo tudi pri izdelavi statuta.

Pristojni v tržiški občini nadalje menijo, da se v teh delovnih kolektivih še vedno niso otresli kampanjskega dela in da posameznih akcij ne znajo dovolj medsebojno povezovati. Tako je na primer samo delovni kolektiv BPT ob razpravah o sestavi pravilnika o delitvi čistega in OD obravnaval tudi novi zakon o socialnem in zdravstvenem zavarovanju in z osnutkom nove ustave povezoval tudi lastno statuarno problematiko. Vse omenjeno in ne omenjeno se namreč pannaša tudi na statute delovnih organizacij. Če bi bile te razprave bolj usklajene in vsebinsko bolj konkretno obdelane, bi lahko zaključili teh razprav bili del posrednega ali tudi neposrednega materiala za statute delovnih organizacij.

Za pospešitev nadaljnega dela pri izdelavi statutov bi bilo nedvomno prav, da bi komisije za sestavo statutov o svojem delu občasno poročale delavskim svetom, prav pa bi tudi bilo, če bi za statuarne komisije organizirali ločeno po panogah posvete v zvezi z izdelavo statutov delovnih organizacij. — J. P.

Prometne nesreče na Gorenjskem

Nerazveseljiv obračun

Prihodnji mesec se prične zvezna prometno vzgojna akcija: ZAŠČITIMO OTROKA V PROMETU

Prometne nesreče zadnja leta na splošno dokaj hitro naraščajo. Gorenjska pri tem seveda ni izjema. Leta 1954 je bilo na primer v Sloveniji 1271 prometnih nesreč, lani pa že kar 4681. Vendar pa tega povečanja seveda ne kaže naprtili zgolj na račun tako imenovane pogostnosti nesreč, ker se je v tem času namreč število motornih vozil na naših po zmogljivostih v bistvu nespremenjenih cestah izredno povečalo. Kljub temu pa nekateri podatki povedo, da pogostnostni koeficient nesreč ne upada.

Preteklo leto smo imeli na Gorenjskem — torej v bivšem kranjskem okraju — skupno 481 prometnih nesreč, od tega je bilo kar 388 takih, pri katerih so bili pri njihih vozniki ali sopotniki poškodovani ali pa so se celo smrtno ponesrečili. Pri vseh zadnje omenjenih prometnih nesrečah je bilo skupno poškodovanih in mrtvih kar 544 oseb, od tega je 26 oseb pri prometnih nesrečah izgubilo življenje.

Najpogostejši »črni dan« je bila nedelja, saj se je ta dan lani pripetilo največ prometnih nesreč. Podobno velja tudi za soboto in ponedeljek. To so namreč dnevi, ko je promet na naših cestah največji in ko so organi notranje uprave odkrili največ primerov vinjenosti in tudi utrujenosti. Prav tako so to tudi dnevi, ki so terjali največ mrtvih. Po času pa se največ nesreč zgodi med 14. in 20. uro, zlasti še med 14. in 16. uro. Med letnimi meseci so lani največ prometnih nesreč terjali september, avgust, julij, oktober in junij. Po vrstah nesreč je prevladovalo trčenje motornih vozil in podiranje oziroma poškodovanje pešcev.

V želji, da bi zmanjšali število nesreč, ki bodo z naraščanjem motorizacije še pogostejše, je zvezni svet za varnost prometa na cestah organiziral posebno prometno vzgojno akcijo z naslovom ZAŠČITIMO OTROKA V PROMETU, ki se bo pričela prvega oktobra in bo trajala do konca leta. Prav zgoraj smo namreč ugotovili, da je po vrstah nesreč

največ onih, ki se nanašajo na poškodovanje pešcev. Med temi pešci pa so razmeroma prav otroci pogosto žrtev prometnih nesreč. Statistika pove, da gre v teh primerih neredko prav za tiste naše najmlajše občane, ki še ne poznajo prometnih predpisov ali pa še ne vedo, s kakšno nevarnostjo se lahko srečajo na cesti. Zato naj bi prav ta druga zvezna prometna akcija (prva je letos nosila naslov: Prometni znaki — činitelj varnosti v prometu) kolikor mogoče odpravila to vrzel. V tej akciji pa bodo morali sodelovati prav vsi činitelji od krajevnih skupnosti navzgor. Se posebno pa se bodo morale za uspešnost te prometno vzgojne akcije zavzeti vzgojno-varstvene ustanove in šole. Prav bi bilo, da bi se tudi na Gorenjskem sprico nerazveseljive bilance na naših cestah še posebno zavzeli, da bi v naših razmerah čim uspešneje uresničili zamisel o izvedbi omenjene prometno-vzgojne akcije, ker bodo ti uspehi v korist posameznika, kolektiva in vse skupnosti. — P.

Socialno varstvo in sedemletni plan

Najpomembnejše je otroško varstvo

»Sprico vedno sodobnejših oblik reševanja socialnih vprašanj in zaradi novih problemov, kakor tudi zaradi dokaj zamotanosti socialnih vprašanj, ki izhajajo iz posebnosti problemov, ni mogoče vsega več reševati le v okviru upravne službe in samo z enim strokovno usposobljenim socialnim delavcem«.

Tako je ugotavljal svet za socialno varstvo in varstvo družine pri skofjeloški občinski skupščini. Iz omenjenih razlogov je svet skupaj z drugimi organi ObS Šk. Loka prišel do zaključka, da bi bilo najprimerneje poiskati tako obliko poslovanja, ki bi zagotovila — strokovno pripravljane in obdelovane posameznih problemov po programu sveta — vsebinsko popolnejše in strokovno doslednejše izvajanje socialnega

Nadaljevanje na 2. strani 2

Nadaljevanje na 2. strani 3

Veliko srečanje gorenjskih in primorskih partizanov

Zmagal je napredek

»Kraj heroj« — Cerklje je sprejelo nad 20.000 nekdanjih borcev, aktivistov in drugih obiskovavcev

CERKLJE, 8. septembra — Od včeraj popoldne je Cerklje prizorišče številnih prireditvev v sklopu srečanja gorenjskih in primorskih partizanov. Prva večja prireditev je bila včeraj popoldne, ko je general major Dušan Svava-Dule svečano odkril skupno grobnico 996, padlih borcev in žrtev fašizma v teh krajih. Danes dopoldne pa je bilo zborovanje vseh večjih partizanskih enot XXX. in XXXI. divizije, ki so se bojevale zlasti na območju Primorske in Gorenjske. Kljub deževnemu vremenu so reke udeležencev ostale v Cerklju do poznega popoldneva in prisostvovala mnogim kulturnim prireditvam, ki so sledile.

Cerklje je dobesedno vzvalovilo že včeraj popoldne. Skozi ulice proti grobišču so korakale številne delegacije ZB iz raznih občin Gorenjske, Primorske, iz Ljubljane in okolice pa tudi iz oddaljenih štajerskih in dolenskih krajev. Med to dolgo povorko smo videli tudi 41 praporov kranjske obzidne. Zatem so po zelenem hriku nad grobiščem odjeknili zvonovi rudarske godbe iz Idrije z znano žalostinko »Kot žrtve ste, pa tudi med borci in domačini. Cerklje pa, ki je bilo v času NOV sre-

dišče revolucionarnega gibanja tega dela Slovenije, je med veličastnimi ognjemeti, ponazorjenimi borbami in zvoki raznih godb toplo sprejemalo tisoče novih gostov, ki so prihajali z avtobusi, s tovornjaki, z osebnimi avtomobili in drugimi sredstvi iz raznih krajev.

Današnje jutro je rahlo deževalo. Toda vse hiše so oživele že ob prvem svitu. Pravzaprav nočnega spanja niti ni bilo. Na velikem

Nadaljevanje na 2. strani 1

Ozko grlo v našem železniškem prometu popušča

Uspeh ob enotnosti

Zadrževanje vagonov na kranjski postaji zmanjšano za 7 ur - Zavest in disciplina posameznikov ublažujeta splošno stanje

Pomanjkanje železniških vagonov in ozko grlo v tovornem železniškem prometu je prišlo z vsoto ostrino na površje letošnjo pomlad. Zlasti je to odjeknilo v tistih dejavnostih, ki se mnogo poslužujejo železniških prevozov. Tako so začele zastajati velike za-

loge premoga pri rudnikih, medtem po v tovarnah niso imeli goriva; v pristaniščih so se kopičile zaloge bombaža, medtem ko v tekstilnih tovarnah niso imeli surovin itd., itd. V široki potrošnji

Nadaljevanje na 2. strani 2

Priljubljenje partizanskih enot v Cerklju, zlasti pa na zbornem mestu pred tribuno, so zbrane množice toplo pozdravljale

BELEŽKA

Spet stare nevednosti

Za vsakogar, ki potuje, je važno, da se lahko na preglednem voznem redu prepriča, kdaj odpre njegovo avtobus ali vlak. Pri tem pa zanj ni prav nič važno, ali se pelje s SAP avtobusom ali pa z Ljubljana-transport. Oba sta dobra, če sta točna pri odhodih in udobna za prevoz. Žal, pa zlasti avtobusni vozniki niso vedno sestavljeni pregledno in enotno, klasi se, če na isti prosti skrbita za prevoz dve različni podjetji. Za primer naj navedemo Bohinjsko Bistrico, Prebivavci tega kraja, se bolj pa morda turisti, ki jih je tamka poleti dovolj, so bili pred nedavnimi (nekako sredi avgusta) zelo nejevoljni, ko je kar čez noč izginil s skupne table vozni red SAP. Tako so ostali dober teden brez pravega voznega reda. Pred ducvi pa se je takoj ob tabli Ljubljana-transport pojavila nova tabla z voznim redom SAP. — Čemu to nenavadno in nepotrebno nameščanje dveh tabel, za potnike je samo manj pregledna, še tega pa je seveda tedaj, če sploh ni voznega reda. Že pred leti smo tak potav javno obsodili, pa je žalje. No, sedaj pa se v drugem kraju spet pojavljajo podobne nevednosti. Se bolj pa je vsa zadeva nerodna pri postaji ob Bohinjskem jezeru. Tamkaj prav tako v ista dva tabli, vsako podjetje ima svojo, in sicer pritrjeno na poslovalnici, tako da mora potnik tekatati čez cesto, če hoče vedeti za vse obhode in prihode avtobusov. — J. B.

Se letos nove zmogljivosti

Iskrin obrat v Lipnici slovi kot eden najlepše urejenih Iskrinih obratov. Delovni kolektiv v Lipnici se je po priporočilih strokovnih služb med prvimi odločil, da izvede specializacijo svoje proizvodnje. Sama specializacija pa je med drugim tudi omogočila, da so se nekvalificirani ljudje dokaj hitro usposabljali za proizvodni proces. Obrat v Lipnici je tako pomenil spodbudno smer razvoja slovenske elektroindustrije. Velika specializacija je v zadnjih letih pokazala lepe rezultate ne samo po fizičnem obsegu proizvodnje, temveč tudi glede delovne storilnosti, saj se je ta v primerjavi z letom 1959 trlikrat povečala.

Številne prednosti specializacije so torej znane in jih zato ne moremo odtehtati nekaterih težav, ki so se v specializirani proizvodnji pojavile. Gre namreč predvsem za to, da je prav specializirana proizvodnja zelo odvisna od določenih tržnih nihanj — tako glede dobave osnovnih ali pomožnih surovin kakor tudi glede prodaje končnih proizvodov. Takšna odvisnost se tako lahko kaže v nenakomernem tempu proizvodnje.

Nekatere izmed takih težav so se pojavile tudi v Iskrinem obratu v Lipnici, zato je delovni kolektiv razmišljal o tem, da bi povečal proizvodnjo in uvedel še ne-

kaj novih izdelkov, ki sicer ne bi sodili v dosedanjo organizirano oziroma tekočo proizvodnjo. Za dodatno oziroma povečano proizvodnjo pa bi bili potrebni novi delovni prostori. Te pa bodo dobili s povečanjem dosedanje stavbe v Lipnici.

V novo zgrajenih prostorih, s koristno površino 140 kvadratnih metrov, ki bodo prav tako svetli in zračni, kakor so že obstoječi, bodo imeli v glavnem montažna dela na tekočih trakovih. Razen tega pa bodo v obratu v Lipnici opravili še nekatera druga preureditvena dela. S prenosom parkirnega prostora in kolesarnice izven tovarniškega dvorišča bodo dobili prostor za prepotrebno skladišče, ki ga sedaj tu še nimajo.

Kdaj bodo v Iskrinem obratu v Lipnici dobili nove zmogljivosti? Predvidevajo, da bodo z dozidavo oziroma preureditvijo, ki bo veljala približno 40 milijonov dinarjev, končal meseca novembra in da bo obrat za letošnji praznik republike dobil nove proizvodne zmogljivosti. Na splošno pa je predviden dokajšen porast vrednosti proizvodnje: letošnji plan predvideva vrednost proizvodnje okoli pol milijarde dinarjev, v prihodnjih letih pa naj bi dosegla celo milijardo. — P. J.

Turistični center pod Ljubeljem

Dobrih 6 kilometrov od Ljubelja, kjer se stene Begunjske in Košute zlijejo v zeleno dolino, leži matična vas šentanske doline Podljubelj. Tam bo nova cesta dobila prvo deteljico, ki daje Tržičanom možnost, da zgradijo se-

druge turistične objekte. Dolino tolmunov bodo zajezili. Nastalo jezero bo dovolj veliko za čolnarije, v zimskem času pa ga bodo uporabljali za zimske športe na ledu. Na mestu sedanje kmetijske zadruge pa predvidevajo graditev objektov za stacionirani turizem. Seveda je to le del kompleksa gradenj, ki so predvidene za to področje. — J. P.

Na kratkem valu

● RADOVLJICA — V Radovljici so imeli v soboto občni zbor društva inženirjev in tehnikov. Izvolili so nov upravni odbor in sprejeli pravila, ker bo poslej društvo v Radovljici delovalo samostojno, medtem ko je doslej delovalo le kot podružnica Kranja. Na ustanovnem občnem zboru so člani obširno razpravljali o nadaljnjem razvoju kmetijstva v komuni.

● PRI KMETIJSKI ZADRUGI JELOVICA so že nekajkrat razpravljali o potrebi bolj neposrednega in cenejšega preskrbovanja potrošnikov s kmetijskimi pridelki, zlasti za ozi-mine. Pogovarjali so se tudi o tem, da bi morda sami nastopili s svojimi pridelki na tržišču. Če na primer zadruga proda trgovski mreži kilogram krompirja za 23 do 24 dinarjev, trgovina ga pa prodaja potrošniku za 32 dinarjev, potem bi tak ukrep zadruga koristil samo potrošniku, ker bi lahko kupili pridelek iz prve roke in seveda dosti ceneje. Čebulo prodaja zadruga po 45 dinarjev, trgovina pa nudi potrošniku kilogram čebule še enkrat dražje. Morda bi bilo koristno, da bi potrošniki sami spregovorili o tem problemu in ga reševali v okviru svojih komunalnih skupnosti.

● RADOVLJICA — Posebna komisija občinskega odbora SZDL obiskuje v teh dneh krajevne organizacije SZDL z namenom, da se ob pričetku živahnejšega razdobja po letnem odmoru kar najbolje seznanijo s stanjem v posameznih organizacijah. Pri občinskem odboru menijo, da so osebni stiki z odbori krajevnih organizacij najboljša oblika sodelovanja. To je doslej pokazala tudi praksa. Takšne oblike sodelovanja se pri političnem delu pogosto poslužujejo bodisi z obiski, s prirejanjem posvetov ali seminarjev.

„Ne obračaj se sinko“

16. Inženir je slišal oddaljen tresk, nato lomljenje in drobljenje železa, kot da bi se kotililo po nasipu železno ogrodje. Vedel je, da je z glavo udaril v neko naročje. Nato je močno vzdihnil, kot da bi pravkar izpustil dušo. Zdelo se mu je, da padajo po njem težke mokre vreče, ki ga vse bolj in bolj potiskajo k tlu. Pod tem pritiskom je inženir začel počasi izgubljati dih in toniti nekam globoko, globoko...

17. »Tovariši!« Kdo le kliče tovariše med temi mokrimi vrečami, je začel počasi misliti inženir. Zavest se mu je začela vracati. Saj to niso bile vreče, ampak telesa izmučenih taboriščnikov. Poiskali so se in skušali vstati. Altmanu to ni uspelo, zato je ostal na tleh. Inženir je občutil, kako mu je na roko tekla topla starčeva kri. »Tovariši, transport je naletel na mino! Hitro! Naravnost prek travnika do gozda! Ne obotavljajte se!« je kričal »Belis«.

18. Skozj polomljene deske vagona je inženir Novak zagledal kosček zvezdnatega neba. Nenadoma — ne da bi vedel kako — se je zmršil v jarku poleg proge. Pred seboj je videl golo ledino, po kateri so hitele sence tovarišev, ki so hoteli doseči gozd. Lokomotiva je bila razbita, mitraljez pa je neumorno kosil po travniku. Inženir si ni upal čez travnik, nato je po štirih lezel po jarku proti zadnjemu vagonu.

mali oglasi • mali oglasi

prodaj

Prodaj 2 strešni okni, ročni voziček in mandolino. Kranj, Zlato polje 11 3346
Prodaj domače slive na drevju in več vrst jabolk. Kranj, Britof 78 3390
Prodaj dvosobno komfortno stanovanje za 2.900.000 v skofji Loki. Vseljivo po dogovoru. Informacije: Kidričeva 13/I, Sk. Loka 3391

ostalo

Iščem sobo v Kranju ali neposredni bližini. Ponudbe poslati pod »Tako« — dobro plačam. 3392

objave

TEČAJA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL NA JESENICAH

Združbe: 1. kolerjev in avtomehaničarjev Jesenice obveščata, da se prične tečaj za voznike D in E kategorije v mesecu septembru. Prijave in nadaljnja navodila se sprejemajo v pisarni združenja na Jesenicah, Mlogljeva 1, vsak torek

zadnja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroska cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letna 1300, mesečna 110 dinarjev. Cena posameznih števil: ponedeljek - sreda 10, sobota 20 din. Mali oglasi: za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

in četrtek od 15. do 18. ure vključno do 10. septembra 1963 in ne do 24. septembra, kot je bilo pomotoma 3-krat objavljeno v Glasu. Po tem roku prijave ne bomo več sprejemali za tečaj.

Prijave za tečaj za kvalificirane voznike motornih vozil se sprejemajo do vključno 24. septembra 1963

SOFERSKI TEČAJ V SENCURJU

AMD Sencur obveščata, da se prične v sredo, 11. septembra, ob 17. uri tečaj za voznike amaterje A in B kategorije ter voznike mop-edov in društvenih prostorih v Sencurju. Vpisovanje se prične 1 uro pred pričetkom tečaja

SOFERSKI TEČAJ V PODNARTU

Avto-moto društvo Podnart obveščata vse zainteresirane, da prične dne 15. septembra 1963 ob 8. uri s tečajem za voznike amaterje A in B kategorije. Tečaj bo v domu AMD Podnart

Gibanje prebivalstva V TRZICU

POROČILI SO SE: Jože Proprtnik, tov. delavec in Gabrijele Dragan, tov. delavka; Viljem So-

ber, delavec in Marija Prijanovič, delavka; Vladimir Stritih, radio-mehaničar in Magdalena Meglič, delavka; Janez Crmlec, delavec in Marija Kern, uslužbenka.

RODILI SO SE: Pavel Malkič, Mojca Moškon.

UMRLI SO: Albina Perne, oseba-upokojenka; Marija Ribnikar, oseba-upokojenka; Jakob Justin, posestnik; Franc Gros, čevljar; Jurij Omeje, krojač.

tržni pregled

V KRANJU
Krompir 30 din, zelje v glavah 25 din, kisló zelje 100 din, pesa 50 din, korenček 60 din, jabolka 50 do 70 din, hruške 100 do 140 din, breskve 100 do 180 din, grozdje 120 do 140 din, slive 70 din, fige 120 din, paprika 60 do 70 din, fižol 200 do 220 din, fižol v stročju 140 din, kumare 20 do 30 din, kumare za vlaganje 90 do 100 din, paradižnik 80 do 100 din, solata 100 do 120 din, skuta 160 do 180 din, surovo maslo 800 din za kg, kafa 160 din, ješprenj 120 din, pšenica 70 din, oves 40 din, proso 80 din, koruzna moka 65 din, ajdova moka 160 din za liter, jajca 25 do 35 din, piščanci 500 do 700 din, kokoši 700 do 1000 din.

kino

RADOVLJICA
9. septembra — ameriški CS film APRILSKA LJUBEZEN ob 20 uri

Kadrovska vprašanja

Tržič — Občinska skupščina Tržič je na svoji zadnji seji pred tednom dni potrdila predlog sveta za šolstvo, ki je določal, da se na podlagi ustreznega člena zakona o osnovni šoli razorožijo dolžnosti upravitelja upravitelji vseh treh tržičskih osemletk. Dokončno potrjeni sklep tudi določa, da se ti imenujejo za vršilce dolžnosti upraviteljev.

Svet za šolstvo pa je nadalje zahteval, da takoj ob reorganizaciji šolske mreže oziroma ob dogradnji nove osnovne šole, najkasneje pa v času rednih razpisov prostih učnih mest v mesecu aprilu ali maju 1964, izvede razporeditev učnega kadra in razpis upraviteljev vseh treh osemletk. Tovrstne predloge pa bo seveda svet za šolstvo predložil občinski skupščini, ki bo o njih razpravljala in sklepala. — P.

VIKTOR GOLOSOVSKI Želim verjeti 32

Tokrat je bil doma. Bil je ognjevit oboževalec avtomobilizma. Tako sem sklepal, čim sem vstopil v predstavo njegovega stanovanja, prenatrpano z orodjem in rezervnimi avtomobilskimi deli. Povsod je smrdelo po bencinu.

Vrata mi je odprl močan človek srednjih let, bujnih sivih las, pubice. Njegove velike rjave oči, pametne in radovedne hkrati, so obstale na meni in me radovedno ogledovale.

»Ah, spominjam se, prišli ste zaradi 'Volge', me je živahno pozdravil. »Najbrž ste tisti, ki mi je zjutraj telefoniral, kajne? Ve-z za zmenjavo. Svojega Moskvica se še nisem naveličal.«

Nosil je modre platnene hlače in usnjen jopič s kopico žepkov, rumbov in trakov...

»Nisem prišel zaradi 'Volge'. Novinar sem...«

»Novinar?« se je začudil Černiš. »Hm... Čudno... Sicer pa... čemu bi stala pri vratih? Vstopite in odložite plašč. Obehalnika n- mam, zato ga denite prek stola.«

V sobi je bila strahotna zmešnjava. Na zidu je visel nekakšen nazet. Povsod cevi, zavoji, krogci... Pisalna miza se je šibila pod nabijka in papirji. Na tleh je ležal nahrbtnik, iz njega je štrlela prazne in polne konzerve, najlonske vrečice in druge reči. Pri steni je stala zložljiva postelja. Bila je povaljana in blazina je visela na pol s postelje.

»Oprostite, pri meni je vse v neredu,« se je opravičeval Černiš. »Od večera sem na dopustu, odpotovati nameravam v Meščerske vodove. Najbrž ste prišli službeno... Oprostite, ker vam pripo- vedujem svoje neumnosti...«

S stola je odmaknil zavitek keksov in dve prazni konservi in me povabil, naj sedem.

Tolkokrat sem že pripovedoval svojo zgodbo, da sem se je na-

veličal. Zato sem mu takoj povedal, da se zanimam za usodo Galje Nalivajko, ker pišem članek o ilegalcih iz mesta Pribelska.

»Valerij Jegorovič Korabljev me je poslal k vam. Poprosil me je tudi, naj vas pozdravim.«

Černiš je sedel na posteljo in se zamislil.

»Veste, takoj vam bom povedal, da je položaj malec zapleten,« mi je zaskrbлено odgovoril. »Gre za to, da tudi jaz pišem svoje spomine... Kajpak — nisem pisatelj... Kje nekaj Vendar želim, da bi nekaterih dogodkov ne pozabil ali da bi ostali neznan... Galji Nalivajko pa sem v svojih spominih posvetil dovolj prostora. Oba sva se skupaj bojevala... Deli časa... Iskreno rečeno: te spomine sem že napisal. Rokopis sem izročil založniškemu podjetju. Mar bi ne bilo nerodno, če bi o Galji pisali v moji knjigi in v vašem članku? Iste stvari! Kaj menite?«

»Nobenega problema ni,« sem odgovoril. »Zaenkrat še ne vem, če bom pisal o Galji, in če bom pisal, je knjiga vaša in to bom tudi omenil...«

»Nikar se ne sklicujte name... Ne gre za to... Kako naj urediva to reč? Če želite, vam bom pripovedoval o Galji, sicer pa lahko tudi preberete nekaj poglavij iz moje knjige. Hranim prepis rokopi- sa, ki sem ga poslal založbi. To gradivo lahko uporabljate, kakor so vam zdi.«

»Tudi jaz mislim, da bo tako najbolje,« sem privolil.

»Počakajte trenutek...«

Černiš je vzel iz pisalne mize debel sveženj listov, izbral kakšnih petdeset strani, jih zavil v papir in mi izročil zavitek.

»Kdaj nameravate odpotovati?« sem ga vprašal.

»Pojutrišnjem zjutraj.«

»Rokopis vam bom vrnil jutri.«

»Prav, čakal vas bom.«

Černiš me je pospremil do vrat, kjer sva se poslovila.

Vso noč sem prebral poglavja iz njegove knjige. Igor Jakovljevič Černiš je pisal o sebi v tretji osebi in le stežka sem se privadil dejstva, da si avtor ni izmislil junaka in povesti, da je resničen in živ človek, ki ga poznam in katerega sem videl pred nekaj urami v njegovem domu...

Njegovo knjigo bodo kmalu natisnili. Avtor mi je dovolil, da smem objaviti nekaj poglavij. Černiševega izvirnika nisem spreminjal. Objavljam ga dobesedno.

10. »Drugo poglavje«

Igor Černiš se je slabo spominjal svoje matere. Spominjal se jo je, da je njegova družina živela v pritlični sobici in da oče ni živel z drugimi. Bil je lepoteč, delal je kot monter in le od časa do časa obiskoval družino. Z ženo ni bil poročen in zato ga je mati vselej ponžno pričakovala ter se trudila, da bi mu ustregla. Toda oče je kmalu prenehal obiskovati družino in mati se je zaposlila kot ulična čistilka. Nekega dne jo je povozil tovornjak, ko je odmetavala sneg.

Oče, pisal se je Vekodnjčki, sploh ni prišel na pogreb. Izginil je, kot da bi ga pogotnila zemlja.

Igor je poldruge leto blodil po deželi, obiskal Turkestan, Krim in druge kraje in se do strega nagledal sveta. S trinajstimi leti je pričel razmišljati o svojem oddelku. Ugotovil je, da ne sme nadaljevati s takšnim načinom življenja, sicer bo zabredel v zapor. Pribelk in vstopil v obrtno šolo, ki so je pravkar odprli v kmetni tovarni.

Po nekaj letih je bil že študent kemično-tehnološke fakultete univerze v Pribelsku. Njegov življenjepis je bil pravzaprav življenjepis njegove generacije.

Leta 1938 se je Igor kot inženir vrnil v svojo tovarno, kjer je še kot deček začel v svojem poklicu. Mnogi so se ga spominjali kot živahnega fantiča, ki se ni utrudil, če je šlo za pridobivanje znanja. Kmalu je postal vodja oddelka. Leta 1939 so ga s skupino sovjet-skih inženirjev poslali na specializacijo v Nemčijo in Anglijo. V tu-jini je preživel osem mesecev in se dobro naučil nemščine in an-gleščine.

Ze naslednje leto so ga imenovali za glavnega inženirja kemične tovarne.

Čim je izbruhnila vojna, je Igor nemudoma odšel na vojni odsek in zahteval, naj ga pošljejo na fronto. Vljudno so mu svetovali, naj se vrne v tovarno in poskrbi za svoje posle. Zatem je odšel v mestni partijski komite. Sekretar mestnega komiteja se je z njim delj časa pogovarjal.

Čez mesec dni so Igorju sporočili, da bo v primeru okupacije Pribelska ostal v mestu skupaj s skupino komunistov in ustanovil tajno odporiško organizacijo.

